

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۵

مدت امتحان: ۴۵ دقیقه

ساعت آغاز: ۸:۰۰

تعداد صفحات: دو

تعداد پرسش: ۱۶

اداره کل آموزش و پرورش استان لرستان

آموزش و پرورش شهرستان دلفان

درس: فارسی

نام و نام خانوادگی:

آزمون پایه هشتم

دبیرستان دخترانه پرديس

شماره دانش آموز:

نوبت: خردادماه ۱۴۰۱

۱- معنی واژه مشخص شده در کدام گزینه آمده است؟ (۲۵/۰ نمره)

«پس از پایان جنگ تحمیلی، همت و تلاش همین سربازان سربلند و دلاوران رشید با علم و دانش و تخصص و تعهد درآمیخت.»

(الف) قول دادن □ (ب) پیمان بستن □ (پ) پذیرفتار □ (ت) دانش □

- «دولت» در مصراج «در دولت به رحم بگشادی» به معنای نیک بختی است؟ درست □ نادرست □ (۲۵/۰ نمره)

- واژه های مشخص شده را در جمله های زیر معنا کنید. (۵/۰ نمره)

() اگر در انجام وظایف خود تعلل کنیم، حق آیندگان را پایمال کرده ایم. ()

() باطن هر ایرانی همواره ریشه در دو سرچشمه زایا دارد: «دین و فرهنگ» ()

تاریخ ادبیات

۴- نام نویسنده یا شاعر را به نام کتاب وصل کنید و آن ها را در ستون «ادب» بنویسید. (۱ نمره)

نویسنده / شاعر	اثر	ستون «ادب»
محمود حکیمی	از آسمان سبز	
سلمان هراتی	نقد شعر معاصران	
قیصر امین پور	به سوی ساحل	
عبدالرضا رضانی نیا	در کوچه آفتاب	

دانش های زبانی

۵- ترتیب اجزای جمله (نهاد + مفعول + متمم + فعل) در کدام گزینه، درست است؟ (۲۵/۰ نمره)

(الف) جوانه با شنیدن اسم آب، چشمهاش را باز کرد □ (ب) با غبان نیک آن دیش میوه یک درختش را به همسایه اش داد □

(پ) تو به این سرزمهین بیحاصل شادی بخشیده ای □ (ت) مرداب خشمگینبا نگاهی معنادار سرش را پایین انداخت □

۶- واژه های «فضایل و اشعار» جمع مکسرند و مفردشان به ترتیب «فضل و شعر» است. درست □ نادرست □ (۲۵/۰ نمره)

۷- در جمله های زیر، نوع وابسته های مشخص شده را بنویسید. {دو مورد} (۵/۰ نمره)

(الف) تابستانی که گذشت، چند کتاب خریدم و مطالعه شان کردم. (ب) این کتاب زیبای طبیعت، سرشار از پندها و اندرزهاست.

(پ) وابسته های پسین را در جمله «ماه لکه های سیاهش را برای خود نگه می دارد» نشان دهید. (۵/۰ نمره)

۹- در عبارت زیر، یک کنایه بیابید و مفهوم آن را بنویسید. (۵/۰ نمره)

هر آینه می‌دانم که هر کس ایران را بشناسد، دل بدان خواهد باخت و در آبادی و آزادی و پیروزی و بهروزی آن خواهد کوشید.

۱۰- وجه شبه را در جملهٔ روبرو کدام است؟ {جوانان سرافراز این سرزمین همانند قلل استوار و پایدارند.} (۲۵/۰ نمره)

۱۱- ردیف را در بیت مقابله مشخص کنید. «با چشم ادب نگر پدر را از گفتة او مپیچ سر را» (۲۵/۰ نمره)

۱۲- واژه‌های «جناس» را در بیت زیر بیابید. (۵/۰ نمره)

سر و چمان چرا میل چمن نمی‌کند همدم گل نمی‌شود یاد سمن نمی‌کند ()

درک و دریافت متن

۱۳- مفهوم جملهٔ «افسوس که جوان نمی‌داند و پیر نمی‌تواند» را توضیح دهید. (۵/۰ نمره)

۱۴- بیت‌زیر را به دقت بخوانید و به پرسش‌های «الف و ب» پاسخ دهید. (۱ نمره)

آه و افسوس از آن روز که در دشت بلا بود آن خسرو بی‌لشکر و یاور تشنه

الف) شاعر به چه رویداد یا حادثه‌ای افسوس می‌خورد؟

ب) منظور شاعر از «خسرو بی‌لشکر» چه کسی است؟

۱۵- شاعر در دو بیت زیر به چه نکتهٔ نکته‌هایی اشاره می‌کند؟ (۱ نمره)

آدمی را چو هفت مهر به دل نبود کم شمار از اهریمن

عزت و خاندان و مال و وطن مهر ناموس و زندگانی و دین

معنی شعر و نثر

۱۶- بیت‌ها و عبارت‌های زیر را به فارسی روان امروزی برگردانید.

(۱۰/۰ نمره) الهی جانب من کن نگاهی مرا بنما به سوی خویش راهی

(۱۰/۰ نمره) گفت بر من تیغ تیز افراشتی از چه افکنندی مرا بگذاشتی

(۱۰/۰ نمره) جولاوه هر بامداد برخاستی و در خانه باز کردی و تنها آنجا شدی.

(۱۰/۰ نمره) تو دعوی دانایی می‌کردی، اکنون که به نادانی خود معرف شدی، تو را بیاموزم.

پاسخنامه سوالات فارسی هشتم

معنی واژگان

- 1 ب) پیمان بستن (0/25 نمره)
- 2 « درست (0/25 نمره)
- 3 کوتاهی کردن و بهانه آوردن * آفریننده و بوجود آورنده (0/5 نمره)

تاریخ ادبیات

- 4 سلمان هراتی = از آسمان سبز * به سوی ساحل محمود حکیمی
- قیصر امینپور = در کوچه آفتاب * عبد الرضا رضانی نیا = نقد شعر معاصران (1 نمره)

دانش‌های زبانی

- 5 ب) باغبان نیکاندیشمیوه یک درختش را به همسایه اش داد (0/25 نمره)
- 6 درست (0/25 نمره)
- 7 الف) چند : وابسته پیشین، صفت مبهم * ب) این : وابسته پیشین، صفت اشاره (0/5 نمره)
- 8 لکه‌های سیاه = لکه : هسته، ها : علامت جمع، ئی : نکره، سیاه : صفت بیانی (0/5 نمره)

دانش‌های زبانی

- 9 «دل باختن» کنایه از دوست داشتن زیاد است و عشق ورزیدن. (0/5 نمره)
- 10 وجه شبیه : استوار و پایدارند. (0/25 نمره)
- 11 را، را (0/25 نمره)
- 12 جناس: چمن + سمن

درک و دریافت متن

- 13 افسوس و حسرت که جوان با اینکه قدرت و توانایی کافی دارد اما تجربه و دانایی کافی ندارد اما پیر که تجربه و دانایی دارد قدرت و توانایی کافی ندارد. (افسوس که من که می توانستم در جوانی کاری را انجام بدهم نمیدانستم . ولی در پیری که تازه دانستم و می دانستم نمی توانستم کاری را انجام بدهم .) (0/5 نمره)

- 14 الف) واقعه غم بار کربلا * ب) امام حسین (ع) (1 نمره)
- 15 انسان اگر محبت هفت چیز را در دل نداشته باشد، از شیطان هم پایین‌تر است: علاقه به شرف و عصمت، زندگی، دین، عزت و احترام، خانواده، مال و ثروت، سرزمین (1 نمره)

معنی شعر و نثر

- 16 خداوند ا نظری به من کن و راه رسیدن به خودت را به من نشان بده (0/75 نمره)
- آن مبارز گفت: تو بر من شمشیر تیز کشیدی ، پس چرا شمشیربرزمه ناند اختیومرا رها کردی؟ (0/75 نمره)
- هر روز صبح زود از خواب بیدار می‌شد و کلید برمی‌داشت و در خانه‌ای را باز می‌کرد و ساعتی را تنها آنجا می‌ماند.. (0/5 نمره)
- تو ادعای دانش و فضل می‌کردی، حالا که اعتراف کردی که هیچ نمی دانی، به تو یاد می‌دهم . (0/5 نمره)

